

Jólahugleiðing

SELKÓRINN Í SELTJARNARNESKIRKJU

8. DESEMBER KL. 17.00

Stjórnandi: Oliver J. Kentish

ORGEL: DAGNÝ BJÖRGVINSDÓTTIR

Áheyrendur eru vinsamlegast beðnir um að klappa ekki á milli laga.
Kórinn býður gestum upp á veitingar í hléi.

Dagskrá Selkórsins í dag er jóladagskrá. Evrópsk jólalög, flest ensk, eru sungin í röð sem samræmist nokkurn veginn atburðaröð jólaguðspjallsins.

Lögin eru í anda trúarlegra danskvæða (e. carols), sem voru hluti af jólahátíðarhöldum á Englandi á 15. öld. Þau söng fólk í hópum sem gengu á milli húsa. Þessi hefð á meðal annars þátt í því að tengja jólahátíðina við stórkostlega tónlist. Allt til vorra daga er söngur af þessu tagi ófrávirkjanlegur hluti af enskri jólahefð.

Hátíð fer að höndum ein, íslenskt þjóðlag; útsetning Jón Ásgeirsson (1928-); fyrsta erindi er þjóðvísá, seinni erindin eru eftir Jóhannes úr Kötum (1899-1972).

Hátíð fer að höndum ein hana vér allir prýðum. Lýðurinn tendri ljósin hrein. Líður að tíðum, líður að helgum tíðum.	Gerast mun nú brautin bein, bjart í geiminum víðum, ljómandi kerti á lágri grein. Líður að tíðum, líður að helgum tíðum.
Stjarnan á sinn augastein, anda mun geislum blíðum, loga fyrir hinn litla svein. Líður að tíðum, líður að helgum tíðum.	Heimsins þagna harmakvein, hörðum er linnir stríðum, læknast og þá hin leyndu mein. Líður að tíðum, líður að helgum tíðum.

Vakna Síons verðir kalla, Philipp Nicolai (1556-1608); útsetning J.S. Bach (1685-1750); texti Stefán Thorarensen (1831-1892). Nicolai var lúterskur prestur, skáld og tónskáld. Hann samdi fræg sálmalög sem höfðu margvísleg áhrif, meðal annars á Bach.

Vakna, Síons verðir kalla, ó, vakna, hljómar röddin snjalla, þú Jersúalem, borg Guðs, brátt. Hyggin vert og hugsa eigi, að hér til hvíldar bjóða megi, þótt yfir standi aldimm nátt. Sjá, Herrann kemur kær, kom, brúður, honum nær. Blys lát brenna og gleðst í lund á Guðs þíns fund hann leiðir þig við ljúfa mund.	Eilift lof með einum rómi þér innan skal, Guðs dýrðarljómi, með englum sælum uppi þar, þar sem lífsins geislar glitra frá guðdómstóli hins alvitra, sem með sér ann oss eilífðar. Hvað auga aldrei sá og eyra mátti' ei ná, vér nú sjáum. Ó, Herra þér sem hjörtun sér, Um eilífð syngjum vegsemd vér.
--	--

Lord, for thy tender mercies' sake, oft kennt við Richard Farrant (d. 1580) en er nú talið eftir John Hilton eldri (1565-1609), enskan organista og höfund margra kirkjulegra verka.

Lord, for thy tender mercies' sake lay not our sins to our charge, but forgive that is past and give us grace to amend our sinful lives,	to decline from sin and incline to virtue that we may walk with a perfect heart before Thee now and evermore.
---	---

Coventry Carol, frá 16. öld. Verkið var flutt í Coventry á Englandi í leikriti um jólaguðspjallíð. Þetta er harmsöngur móður sem óttast mjög örlög barns síns þegar fjöldamorð Heródesar eru yfirvofandi.

Lully, lullay, thou little tiny child. By, by, lully lullay, thou little tiny child, By, by, lully lullay.	O, sisters too, how may we do For to preserve this day? This poor youngling, for whom we do sing, By, by lully lullay?
Herod, the king, in his raging, Charged he hath this day. His men of might, in his own sight, All the young children slay!	That woe is me, poor child for thee! And ever morn and day For thy parting neither say nor sing, By, by lully lullay!

In Bethlehem City, enskt þjóðlag; texti G.R. Woodward (1848-1934).

In Bethlehem city on Christmas day morn, Lord, in a bare cavern Thou wouldest be born. And Thou, who for throne hast the heaven on high, Wost fain in a shippion 'mid oxen to lie.	And Thou whom angelical troops aye surround By certain poor herdsmen didst deign to be found. And this of Thy goodness to rescue our race: So sing we, "All glory and thanks for Thy grace"
And at the same season, behold, from afar, There fared unto Bethlehem, led by a star. Three princes of Saba, who knew by that sign, That born upon earth was a monarch devine.	Choice treasure they bear Thee, myrrh, incense and gold. And though Thou wert cradled 'mid beasts of the fold, They knelt, for they saw when they rendered Thee praise, The Son of the Father, the ancient of days.

Ó, bærinn litli Betlehem, enskt þjóðlag; útsetning Ralph Vaughan Williams (1872-1958);
texti Phillip Brooks (1835-1893); íslensk þýðing Pétur Sigurðsson.

Ó, bærinn litli, Betlehem, þín birta enn oss skín og yfir djúpin ægivöf fer enn þá stjarna þín. Og skuggavalda lágu leið hún lýsir öld af öld. Og lífsins flóknu leyndarmál nú leysast öll í kvöld.	Hjá oss er fæddur Frelsarinn, því fagnar allt í kvöld. Er værðar nýtur veröld hrjáð, þá vakir englafjöld. Ó, morgunstjörnur, hyllið hann, sem hingað kom á jörð, og syngið frið í sál hvers manns, og syngið þakkargjörð.
--	--

Þú heilag barn frá Betlehem, vér biðjum: Kom til vor,
oss fúsleik veit svo fagnandi vér fetum í þín spor.
Og endurfæð þú oss í kvöld, svo ávallt hjá oss dvel.
Vér blessum þig, vorn góða gest, vor Guð, Immanué.

Borið er oss barn í nótt, frá Mosburg 1350; útsetning Anders Öhrwall (1932-2012);
texti Gunnlaugur V. Snævarr.

Borið er oss barn í nótt. María í mildri ró móðurhöndum um það bjó Ei-a, ei-a, ei-a, Domini natalia, recolat ecclesia.	Englar syngja einum róm: "Frelsarinn oss fæddur er fagna því af gleði ber." Ei-a, ei-a, ei-a. In excelsis gloria, In terris concordia.	Englafjöld á himni há, lætur hljóma lofsöngsbrag lífsins herra' á jóladag. Ei-a, ei-a, ei-a. Sociate musica Christi Natalitia.
---	---	---

In Stiller Nacht, þýskt þjóðlag; útsetning Johannes Brahms (1833-1897). Þetta er ekki jólalag, en
lýsir stilltri vetrarnótt sem gæti verið jólanóttin.

In stiller Nacht, zur ersten Wacht, ein Stimm begunnt zu klagen,
der nachtge Wind hat suss und lind zu mir den Klang getragen,
von herbem Leid und Traurigkeit ist mir das Herz zerflossen,
die Blumelein, mit Tränenrein hab ich sie all begossen.
Der schöne Mond will untergahn, fur Leid nicht mehr mag scheinen,
die Sterne lan ihr Glitzen stahn, mit mir sie wollen weinen.
Kein Vogelsang, noch Freudenklang man höret in den Lüften,
die wilden Tier traurn auch mit mir in Steinen und in Kluften.

In the Bleak Midwinter, í ensku sálmabókinni 1906; útsetning Gustav Holst (1874-1934); texti
Christina Rossetti (1830-1894).

In the bleak midwinter, frosty wind made moan. Earth stood hard as iron, water like a stone. Snow had fallen, snow on snow, snow on snow. In the bleak midwinter, long, long ago.	Our God, heav'n cannot hold him, nor earth sustain. Heav'n and earth shall flee away, when he comes to reign. In the bleak midwinter, a stable place sufficed, The Lord God Almighty, Jesus Christ.
Angels and archangels may have gathered there. Cherubim and seraphim thronged the air. But His mother only, in her maiden bliss, worshipped the beloved with a kiss.	What shall I give Him, poor as I am? If I were a shepherd I would bring a lamb. If I were a wise man I would do my part. Yet, what I can I give Him, give my heart.

Hirðarar sjá og heyrðu, Hildigunnur Rúnarsdóttir (1964-); texti Einar Sigurðsson í Eyðöllum (1539- 1626).

Hirðarar sjá og heyrðu helgu nót engla Drottins. Fögnuð fengu megnan fæddan Krist, þar með ræddu. Fæðing Þín, læknir lýða, lifgar menn þá þig kenna, aumum hjálpar heimi, hætt mein endurbætur.	Heiður Guði á hæðum hér friður á jörðu niðri. Mönnum mjúklátt sinni mæli englar fullsælir. Sól réttlætis sæla svart hún dragi úr hjarta. Jesús einn mér lýsi svo ill synd fái ei blindað.
--	--

Forunderligt at sige, Carl Nielsen (1865-1931); texti N.F.S. Grundtvig (1783-1872).

Forunderligt að sige og sært at tænke paa, at kongen i Guds rige i stalden födes maa, at himlens lys og ære, det levende Guds ord, skal hus vild blandt os være, som armods sön paa jord!	Selv spurven har sin rede, kan bygge der og bo; en svale ej tör lede om nattely og ro; de vilde dyr i hule har hver sin egen vraa; skal sig min frelser skjule i fremmed stald paa straa?
--	--

Nej kom! Jeg vil oplukke mitt hjerte, sjæl og sind!
Ja bede, synge, sukke: Kom, Jesus, kom herind!
Det er ej fremmed bolig, du har den dyre köbt!
Her skal du hvile rolig, I kærligheden svøbt!

Jólakvöld, Tryggvi M. Baldvinsson (1965-); texti Davíð Stefánsson (1895-1964).

Nú skal leika á langspilið veika og lífsins minnast í kveld.
Hjartanu orna við hljóma forna og heilagan jólaeld
meðan norðurljós kvika og blástjörnur bлиka og boganum mínum ég veld.
Ég blundaði hljóður við brjóst þín, móðir, sem blómið um lágnættið.
Þú söngst um mig kvæði; við sungum bæði um sakleysi, ástir og frið.
Þú gafst mér þann eld, sem ég ennþá í kveld get ornað hjartanu við.
Þú hófst mína sál yfir héggóma og tál og hug mínum lyftir mótt sól.
Þú gafst mér þá þrá, sem ég göfgasta á, og gleði, sem aldrei kól.
Ef ég hallaði mér að hjarta þér, var mér hlýtt þar var alltaf skjól.

Í Betlehem er barn oss fætt, þýskt vísnalag frá um 1600; latneskur sálmur frá 14. öld; Valdimar Briem (1848-1930) þýddi.

Í Betlehem er barn oss fætt, barn oss fætt. Því fagni gjörvöll Adams ætt. Hallelúja, hallelúja. Hann var í jötu lagður lágt, lagður lágt. En ríkir þó á himnum hátt. Hallelúja, hallelúja.	Það barn oss fæddi fátæk mær, fátæk mær. Hann er þó dýrðar Drottinn skær. Hallelúja, hallelúja. Í myrkrum ljómar lífsins sól, lífsins sól. Þér, Guð, sé lof fyrir gleðileg jól. Hallelúja, hallelúja.
---	--

----- HLÉ -----

Christmas Lullaby, eitt vinsælasta verk Johns Rutter (1945-).

Clear in the darkness a light shines in Bethlehem.
Angels are singing, their sound fills the air.
Wise men have journeyed to greet their Messiah,
but only a mother and baby lie there.

Where are his courtiers and who are his people?
Why does he bear neither sceptre nor crown?
Shepherds his courtiers, the poor for his people,
with peace as his sceptre and love for his crown.

Ave Maria, Ave Maria,
hear the soft lullaby the angel hosts sing.
Ave Maria, Ave Maria,
maiden and mother of Jesus our King.

What though his treasures are not gold or incense?
Lay them before him with hearts full of love.
Praise to the Christ child and praise to his mother,
who bore us a saviour with grace from above.

Adoramus te, uppruni óljós, en oft kennt við da Palestrina (1525-1594).

Adoramus te Christe, et benedicimus tibi,
quia per sanctum crucem tuam redemistimundum.
Qui passus es pro nobis Domine, Domine miserere nobis.

Englakór frá himnahöll, gamalt franskt jólag; íslenskur texti Jakob Jónsson (1904- 1989).

Englakór frá himnahöll	Hirðar, hví er hátið nú,	Kom í Betlehem er hann,
hljómar yfir víða jörð.	hví er loftið fullt af söng?	heill sem allir veröld fær.
Enduróma fold og fjöll,	Hver er fregnir helga sú,	Kom í lágan, lítinn rann,
flytja glaða þakkargjörð.	er heyrir vetrarnóttin löng?	Iausnara þínum krjúptu nær.
Gloria in excelsis Deo.	Gloria in excelsis Deo.	Gloria in excelsis Deo.

Tantum Ergo, Anton Bruckner (1824-1896); texti heilagur Tómas frá Akvínó.

Tantum ergo sacramentum	Genitori, genitoque
Veneremur cernui:	laus et jubilatio,
Et antiquum documentum	salus, honor, virtus quoque
Novo cedat ritui:	sit et benedictio.
Praestet fides supplementum	Proce denti ab utroque
sensuum defectui.	compar sit laudatio. Amen.

New prince, new pompe, enskt þjóðlag; texti Robert Southwell (1561-1595).

Behold a sely tender Babe in freezing winter night,
In homely manger trembling lies: Alas a pitious sight;
The inns are full, no man will yield this little Pilgrim bed;
But forced He is with sely beasts in crib to shroud His head.

This stable is a Prince's court, the crib His chair of state;
The beasts are parcel of His pomp, the wooden dish His plate.
The persons in that poor attire His royal liveries wear;
The Prince Himself is come from heaven, this pomp is prised there.

With joy approach, O Christian wight, do homage to thy King:
And highly prise this humble pomp, which He from heaven doth bring.

Ave Maria, Tomás Luis de Victoria (1548-1611), eitt frægasta tónskáld Spánverja á 16. öld.

Ave Maria, grátia plena: Dominus tecum.
Benedictatu in muliéribus, et benedictus fructus ventris tui: Jesus
Sancta Maria Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus,
nunc et in hora mortis nostrae. Amen.

From Virgin's Womb, Orlando Gibbons (1583-1625); texti Francis Kindlemarsh (ca. 1570).

From virgin's womb this Christmas day did spring The precious seed that only saved man; This day let man rejoice and sweetly sing Since on this day salvation first began. This day did Christ man's soul from death remove, With glorious saints to dwell in heaven above.	O sing unto this glitt'ring glorious King, O praise His name let every living thing; Let heart and voice like bells of silver ring The comfort that this Christmas day did bring. Let lute and harp, with sound of sweet delight The joy of Christ's birth on this day recite.
--	---

The Virgin's Cradle Hymn, Edmund Rubbra (1901-1986); ensk þýðing

Samuel Taylor Coleridge (1772-1834).

Dormi, Jesu! Mater ridet Quae tam dulcem somnum videt, Dormi, Jesu! Blandule! Si non dormis, mater plorat Inter fila cantans orat. Blande, veni, somnule.	Sleep, sweet babe! My cares beguiling: Mother sits beside thee smiling: Sleep, my darling, tenderly! If thou sleep not, mother mourneth, singing as her wheel she turneth: Come, soft slumber, balmily!
--	--

Locus iste, John A. Speight (1945-)

Locus iste a Deo factus. In aestimabile benedictus.	irreprehensibilis est. Locus iste a Deo factus est.
--	--

Ave Verum Corpus, Edward Elgar (1857-1934); mörg tónskáld hafa samið tónlist við þennan stutta 14. aldar sálm, sem sunginn er við altarisgöngu.

Ave, verum corpus natum ex Maria virgine; vere passum, immolatum in cruce pro homine.	Cujus latus perforatum vero fluxit sanguine; esto nobis praegustatum, mortis in examine. O clemens, o dulcis Jesu, fili Mariae.
--	---

Gloria tibi, þjóðlag og þjóðvísa; útsetning Jón Ásgeirsson.

Guði sé heiður og eilif þökk. En sorgin fari, vor sorgin fari. Sem oss hefur gefið mat og drykk. Gloria tibi, Domine.	Hann hefur lénnt oss líf og önd. En sorgin fari, vor sorgin fari. Hann leysti öll vor syndabönd. Gloria tibi, Domine.
--	--

Þann sem er hryggur huggar guð. En sorgin fari, vor sorgin fari. Hann hjálpar vel af allri nauð. Gloria tibi, Domine.	Sannlega á oss sjálfur guð. En sorginfari, vor sorgin fari. Sitjum og blífum í hans frið. Gloria tibi, Domine.
--	---

Nóttin var sú ágæt ein, Sigvaldi Kaldalóns (1881-1946); texti Einar Sigurðsson (1539-1626)

Nóttin var sú ágæt ein í allri veröld ljósíð skein það er nú heimsins þrautarmein að þekkja hann ei sem bæri. ::Með vísnasöng ég vögguna þína hræri::	Fjármenn hrepptu fögnuð þann, þeir fundu bæði Guð og mann, í lágan stall var lagður hann, þó lausnarinn heimsins væri. ::Með vísnasöng ég vögguna þína hræri::
---	--

Lofið og dýrð á himnum hátt, honum með englum syngjum þrátt, Friður á jörðu og fengin sátt, fagni því menn sem bæri. ::Með vísnasöng ég vögguna þína hræri::

Sópran
Anna Guðrún Björnsdóttir
Ása Jónsdóttir
Bryndís Hákonardóttir
Guðrún E. Gunnarsdóttir
Guðrún B. Vilhjámsdóttir
Helga Gunnlaugsdóttir
Helga K. Haraldsdóttir
Hrafnhildur Óttarsdóttir
Inga Erlingsdóttir
Margrét J. Ísdal
Margrét Þormar
Ólina Thoroddsen
Sif Þorsteinsdóttir
Svanfríður Blöndal
Þórdís Sigurðardóttir
Þórunn Ólafsdóttir

Alt
Bergþóra S. Þorbjarnardóttir
Birna E. Óskarsdóttir
Elísabet Brekkan
Elísabet Dolinda Ólafsdóttir
Gróa Pétursdóttir
Guðrún Hafsteinsdóttir
Gyða Halldórsdóttir
Hafrún Kristjánsdóttir
Hróðný Garðarsdóttir
Jennifer Schröder
Jóna Borg Jónsdóttir
Margrét Guðnadóttir
Pálína Magnúsdóttir
Rósa Steinsdóttir
Sigríður Óskarsdóttir
Steinunn Egilsdóttir
Steinunn H. Hannesdóttir

Tenor
Björn Grímsson
Guðmundur Hannesson
Gunnlaugur Ragnarsson
Gylfi Árnason
Haraldur Þráinsson
Páll Gunnlaugsson
Sigurður J. Grétarsson

Bassi
Guðjón Reynir Jóhannesson
Héðinn Valdimarsson
Ívar H. Pétursson
Jón Árnason
Ludvig Guðmundsson
Skúli Þór Magnússon
Zeno Keilhacker
Örn Ágúst Guðmundsson

Raddþjálfun: Signý Sæmundsdóttir

Eftirtaldir aðilar hafa stutt Selkórinn. Kórinn færir þeim hjartans þakkir.

Seltjarnarnesbær, www.seltjarnarnes.is
Tónlistarskólinn á Seltjarnarnesi
ASK arkitektar, Geirsgötu 9, 101 R. www.ask.is
Festing ehf – fasteignafélag
LOGOS lögmannsþjónusta, Efstaleiti 5, 103 R. www.logos.is
Rafsfólk rafverktakar, Síðumúla 34, 108 R. www.rafsol.is
SérEfni ehf, málningavöruverslun, Síðumúla 22, 108 R www.serefni.is